

METODOLOGIA

privind organizarea și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior: examene de absolvire, licență, diplomă, disertație

I. PRINCIPII GENERALE

1. Examenele de finalizare a studiilor la Universitatea „Al.I.Cuza” din Iași, sesiunile iulie 2010 și februarie 2011, se vor desfășura în conformitate cu următoarele acte normative: Legea învățământului nr. 84/1995, art. 67 (2, 4, 6), art. 70 (2) și art. 72 (2), republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, Legea nr. 60/2000, art. 1, art. 2 și art. 3 privind drepturile absolvenților învățământului superior particular de a susține examenul de finalizare a studiilor la instituțiile de învățământ superior acreditate, Legea 480/2006 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârea de Guvern nr. 51/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Inovării, OMedC nr. 295/2007 privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior – examene de absolvire, licență, diplomă, selecție, disertație și de finalizare a programelor de pregătire universitară avansată din cadrul studiilor universitare de doctorat.

2. Studiile în învățământul universitar de licență, precum și studiile universitare de lungă durată se încheie cu examen licență/diplomă. Criteriile generale de organizare a examenului de licență și de diplomă se stabilesc de Ministerul Educației, Cercetării și Inovării iar conținutul și criteriile specifice de către Senatul Universității „Al. I. Cuza”. Absolvenții care nu au promovat examenul de licență sau de diplomă primesc, la cerere, un certificat de studii universitare și foaia matricolă. Ei pot susține examenul de finalizare a studiilor în oricare altă sesiune, cu plata de către candidat a cheltuielilor de examinare stabilite de Senatul Universității „Al.I.Cuza” din Iași. Studiile universitare cu o durată mai mare de 4 ani se finalizează cu examen de diplomă.

3. Învățământul universitar de masterat și învățământul postuniversitar se realizează prin studii universitare de masterat, studii aprofundate de specialitate, studii academice postuniversitare. Studiile universitare de masterat și studiile postuniversitare se finalizează cu susținerea unei disertații. Modalitatea de finalizare a studiilor postuniversitare de specializare se aprobă de Senatul Universității.

4. Examenele de finalizare a studiilor pot fi organizate numai de către instituții de învățământ superior acreditate instituțional în condițiile legii. Pot susține, după caz, examen de absolvire sau de licență/diplomă:

- a) absolvenții de învățământ superior ai specializărilor acreditate sau autorizate provizoriu;
- b) absolvenții de învățământ superior particular înmatriculați la specializările autorizate să funcționeze provizoriu cărora, ulterior, li s-a retras autorizarea de funcționare provizorie sau care au intrat în lichidare și îndeplinesc condițiile stabilite de Senatul Universității;
- c) absolvenți de învățământ superior particular care au început studiile la specializări neautorizate, dar care sunt autorizate să funcționeze provizoriu la data susținerii examenului de licență sau de absolvire și îndeplinesc condițiile stabilite de Senatul Universității.

O instituție de învățământ superior acreditată poate organiza, după caz, examen de absolvire sau examen de licență/diplomă, pentru absolvenții proprii sau ai altor instituții de învățământ de stat sau particulare, la:

- a) specializări pentru care are acreditare în condițiile legii – denumite, în continuare, specializări acreditate;
- b) specializări autorizate să funcționeze provizoriu înrudite cu specializări acreditate, din același domeniu și care au aceeași durată de studiu sau mai mare.

Absolvenții unei specializări acreditate sau ai unei specializări autorizate să funcționeze provizoriu, de regulă se înscriu și susțin, după caz, examenul de absolvire, de licență sau de diplomă în cadrul instituției organizatoare pe care au absolvit-o. La cerere, absolvenții unei specializări acreditate/autorizate să

funcționeze provizoriu se pot înscrie și pot susține, după caz, examenul de absolvire, de licență sau de diplomă, la o altă instituție organizatoare, cu aprobarea și în condițiile stabilite de Senatul Universitar al instituției absolvite și cel al instituției organizatoare.

Absolvenții Universității „Al.I.Cuza” care doresc să susțină examenul de finalizare a studiilor la o altă instituție de învățământ superior vor depune la secretariatul facultății absolvite o cerere adresată Rectorului Universității. După aprobarea acesteia de către decanul facultății, cererea și foaia matricolă a absolventului se vor depune la Biroul Acte de studii pentru a fi supusă aprobării Biroului Senatului.

5. Evaluarea rezultatelor la examenul de licență se concretizează într-o medie de licență/diplomă. Aceasta este media aritmetică a două note acordate pentru:

- a) Prima notă - Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate;
- b) A doua notă – Evaluarea prezentării și susținerii lucrării de absolvire/lucrării de licență / proiectului de diplomă.

6. Examenul de disertație constă dintr-o singură probă: prezentarea și susținerea disertației.

7. Scopul examenelor de finalizare a studiilor este de a evalua capacitatea absolvenților de integrare a cunoștințelor obținute pe parcursul facultății și de adaptare a acestora la progresul cognitiv din domeniul respectiv.

8. Scopul lucrării de licență/proiectului de diplomă este de a evalua capacitatea absolvenților de a expune și argumenta cunoștințele, în condițiile de rezolvare a unor probleme specifice domeniului de pregătire sau de realizare a unor studii de caz.

9. Candidații la examenul de licență/diplomă prezintă, la înscriere, un certificat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională, eliberat de către catedra de profil de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” sau de către o altă instituție specializată, cum sunt Consiliul Britanic, Institutul Francez, Institutul German și alte instituții asemănătoare. Certificatele de competență lingvistică provenite de la „alte instituții asemănătoare” trebuie să fie recunoscute de către catedra de profil a Facultății de Litere a Universității „Al. I. Cuza”.

Studentii care au studiat prin planul de învățământ al facultății o limbă străină (cel puțin 4 semestre) și au promovat forma de verificare prevăzută obțin, pe această bază, certificatul de competență lingvistică de specialitate. Certificatele de competență lingvistică de specialitate vor fi eliberate de către Facultatea de Litere. Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor eliberează certificate de competență lingvistică pentru studenții proprii. Taxa pentru eliberarea certificatului va fi repartizată astfel: 75% rămâne în fondurile facultății și 25% în fondurile universității. Pentru aceasta, fiecare facultate va înainta Facultății de Litere tabele nominale cu absolvenții care au promovat forma de verificare prevăzută în planul de învățământ.

Taxa pentru obținerea certificatelor de competență lingvistică va fi de 15 RON. Din suma încasată, 50% va primi Facultatea de Litere, 25% va primi facultatea de unde provin absolvenții și 25% fondul universității, pe baza unui referat emis de Facultatea de Litere către Serviciul Contabilitate.

Studentii care nu au studiat în patru semestre o limbă străină vor susține un test în vederea obținerii certificatului de competență lingvistică de specialitate. Taxa pentru acest test va fi în cuantum de 30 RON. Certificatul de competență lingvistică eliberat de către Facultatea de Litere este valabil 1 an de zile de la data emiterii.

10. Studentii care au beneficiat de burse de studii într-o țară străină pe o perioadă de minimum 6 luni și studenții care au obținut certificate sau diplome de competență lingvistică de la alte instituții abilitate în acest sens (de exemplu, obținerea unui certificat TOEFL cu punctajul minim de 500), pot prezenta, pentru a satisface prevederile art.10, documentele respective (foaia - matricolă, certificatul sau diploma de competență lingvistică).

11. Senatul Universității „Al. I. Cuza” Iași, întrunit în ședința din 22 martie 2001, a hotărât următoarele în legătură cu examenul de finalizare a studiilor: la Universitatea „Al. I. Cuza” Iași se poate prezenta pentru susținerea examenului de licență/absolvire/diplomă orice absolvent al învățământului superior din România, absolvent în condițiile legii, dacă a acumulat cel puțin 50% din creditele specializării la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” sau în alte instituții acreditate cu care universitatea are acorduri de parteneriat.

12. Promovarea primei probe într-o sesiune anterioară poate fi recunoscută pe baza unei cereri din partea candidatului.

Taxa pentru repetarea examenului de absolvire /licență/diplomă se compune din:

- taxa de înscriere la examenul de licență /absolvire/diplomă - 100 RON;
- taxa pentru evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate – 75 RON;
- taxa pentru prezentarea și susținerea lucrării de absolvire/lucrării de licență/ proiectului de diploma - 75 RON.

Taxa pentru repetarea examenului de disertație:

- taxa de înscriere la examenul de disertație – 100 RON.
- taxa pentru prezentarea și susținerea disertației – 100 RON.

13. Diplomele - pentru absolvenții care au promovat, după caz, examenul de absolvire, examenul de licență, examenul de diplomă - se eliberează de către Universitatea „Al. I. Cuza”. Odată cu diploma de studii universitare se va elibera, în mod gratuit, suplimentul la diplomă.

II. ORGANIZAREA EXAMENULUI DE FINALIZARE A STUDIILOR

1. Organizarea și desfășurarea examenului de absolvire /licență/diplomă se realizează în două sesiuni:

- sesiunea de vară (iunie-iulie);
- sesiunea de iarnă (ianuarie-februarie), pentru absolvenții care nu au promovat examenul de finalizare a studiilor din sesiunile anterioare sau nu s-au prezentat.

Pentru situații deosebite, se pot organiza sesiuni speciale ale examenelor de finalizare a studiilor, numai cu aprobarea Ministerului Educației, Cercetării și Inovării.

2. Conținutul fiecărui examen se stabilește de facultate și se aprobă de către Senat. El va fi cel aferent denumirii probei „Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate”, iar comisia de examen îl va adapta în funcție de problematica lucrării de licență/proiectului de diplomă. La aceeași specializare, examenul se organizează și se desfășoară în aceleași condiții pentru toți candidații. Denumirea probei „Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate” se va stabili, pentru fiecare specializare în parte, de către Consiliul Facultății și se va aproba de Senat. Bibliografia probei este cea aferentă lucrării de licență / proiectului de diplomă în care vor figura atât lucrări generale în domeniu, cât și lucrări specifice temei. Facultățile vor informa candidații despre condițiile de înscriere, conținutul, programele, accesul în biblioteci, cursurile de pregătire etc., prin afișare și, dacă este posibil, prin broșuri/pliante tipărite și/sau pagini web.

3. Temele lucrărilor de licență/proiectelor de diplomă sunt cele stabilite de către catedre și aprobate de către Consiliile facultăților. La specializările duble, tema lucrării de licență/proiectului de diplomă poate fi aleasă de la oricare din cele două specializări.

4. În vederea evaluării cunoștințelor fundamentale, de specialitate, a prezentării și susținerii lucrării se constituie comisii de examinare, astfel:

- a. președintele (profesor, conferențiar, lector);
- b. membrii (profesor, conferențiar, lector);
- c. secretar (preparator, asistent sau lector);

Într-o sesiune de finalizare a studiilor universitare, un cadru didactic poate fi membru permanent doar într-o singură comisie.

Comisia de examen este formată din 5 **membri**, inclusiv președintele, secretarul și conducătorul științific al lucrării. Pentru cazurile în care conducătorul de lucrare este membru permanent în comisie, aceasta va fi constituită din 4 membri. În conformitate cu Codul de etică al Universității „Alexandru Ioan Cuza”, aprobat în ședința Senatului Universității din 2.02.2006, membrii comunității academice nu pot participa la următoarele activități care implică membrii familiei sau rude până la gradul IV: activități de evaluare a studenților (comisii de examene), îndrumarea lucrărilor de licență și de disertație etc. . Stabilirea gradului de rudenie intră în obligațiile conducerii facultății. Comisiile de examen se stabilesc, **pe specializări**, prin decizia Rectorului, la propunerea consiliilor de facultate /colegiu/departament și cu aprobarea Senatului.

5. Fiecărui candidat i se acordă, pentru examinare, cel puțin 20 de minute.

6. În condițiile desfășurării examenului de finalizare a studiilor universitare pe parcursul a cel mult 5 zile, numărul maxim de candidați ai unei comisii este de 150.

7. În cazul specializărilor duble, candidatul se înscrie la o comisie în care se regăsește problematica lucrării de licență:

- a. facultățile sunt obligate să constituie comisii pentru fiecare dintre cele două specializări;
- b. este de competența facultăților să propună comisii pentru alte situații, diferite de cele standard: module în limbi străine etc.

8. Pentru coordonarea organizării și desfășurării examenului de absolvire/licență /diplomă/disertație, prin decizia Rectorului Universității "Al. I. Cuza" Iași, va fi numită o Comisie Centrală pe Universitate. Din momentul constituirii sale, Comisia Centrală pe Universitate preia toate sarcinile privind pregătirea, organizarea, îndrumarea și controlul acestui examen, coordonarea activității personalului didactic și de secretariat antrenat în desfășurarea acestei acțiuni. Pentru perioada desfășurării efective a examenului de absolvire /licență /diplomă /disertație, începând cu înscrierea candidaților și terminând cu rezolvarea contestațiilor, Comisia Centrală pe Universitate își stabilește sediul la Rectoratul Universității "Al. I. Cuza".

III. ÎNSCRIEREA CANDIDAȚILOR ÎN VEDEREA SUSȚINERII EXAMENELUI DE FINALIZARE A STUDIILOR

1. Înscrierea la examen se face în perioada stabilită prin structura anului universitar, pe bază de cerere scrisă, prezentată la secretariatele facultăților organizatoare, de către fiecare absolvent, cerere în care se precizează, dacă este cazul, probele la care se va prezenta. La înscriere trebuie depusă lucrarea de licență/proiectul de diplomă/disertație.

2. Înscrierea la examen a absolvenților studiilor universitare de licență și a studiilor universitare de lungă durată este condiționată de anexarea certificatului de competență lingvistică de specialitate într-o limbă de largă comunicare internațională.

3. Pentru înscrierea la examenul de finalizare a studiilor, candidatul trebuie să completeze cererea tip, să depună proiectul de licență/lucrarea de diplomă/disertație, precum și următoarele acte:

- certificatul de naștere, în copie legalizată;
- certificatul de căsătorie sau documentul care atestă schimbarea numelui (dacă este cazul), în copie legalizată;
- chitanța de plată a taxei în caz de repetare a examenului;
- certificatul de competență lingvistică de specialitate pentru candidații care se înscriu la examenul de licență/diplomă;
- chitanța de achitare a taxei pentru obținerea certificatului de competență lingvistică de specialitate.

4. După încheierea înscrierilor, secretariatele facultăților organizatoare vor întocmi listele, în ordine alfabetică, cu numele candidaților care au dreptul să se prezinte la examenul de absolvire /licență /diplomă/disertație.

5. Cadrele didactice de specialitate (coordonatorii lucrărilor) asigură evaluarea lucrărilor depuse, astfel încât la începutul examenului să existe o situație clară a lucrărilor admise pentru susținere.

IV. DESFĂȘURAREA EXAMENULUI DE ABSOLVIRE /LICENȚĂ/ DIPLOMĂ/DISERTAȚIE

1. Examenul de finalizare a studiilor universitare de licență se concretizează prin note de la 10 la 1, astfel:

- a. o notă care rezultă din evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate;
- b. o notă care rezultă din evaluarea prezentării și susținerii lucrării de licență.

Media examenului de finalizare a studiilor universitare de licență este media aritmetică a celor două note, cu două zecimale, fără rotunjire. Proba de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate constă în verificarea orală a candidaților prin întrebări care au legătură cu conținutul lucrării de licență. Notarea se va face astfel:

- a. nota de la evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate este media aritmetică (cu două zecimale, fără rotunjire) a notelor întregi acordate de fiecare membru al comisiei (exclusiv secretarul);
- b. nota pentru prezentarea și susținerea lucrării de licență/absolvire/diplomă este media aritmetică (cu două zecimale, fără rotunjire) a notelor întregi acordate de fiecare membru al comisiei (exclusiv secretarul).

Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5; media finală minimă de promovare a examenului de licență/absolvire/diplomă este 6,00.

2. Nota minimă de promovare a examenului de disertație este 6,00.

3. Candidatul care nu obține notă de promovare la proba de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate nu poate fi evaluat la susținerea lucrării/proiectului de diplomă.

4. Candidații care nu promovează examenul de finalizare a studiilor îl pot repeta, într-o sesiune ulterioară, la aceeași instituție de învățământ superior, cu suportarea de către candidat a cheltuielilor aferente, în conformitate cu reglementările Senatului Universității.

5. Rezultatele examenelor de finalizare a studiilor se comunică prin afișare la sediul facultăților organizatoare și pe pagini web în termen de cel mult 48 ore de la data susținerii acesteia.

6. La examinarea orală nu se admit contestații.

V. PLATA PERSONALULUI DIDACTIC ȘI NEDIDACTIC IMPLICAT ÎN ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXAMENULUI DE FINALIZARE A STUDIILOR

1. Plata personalului didactic implicat în organizarea și desfășurarea examenului de finalizare a studiilor, se face după următoarele principii:

- a) numărul total de ore determinat pentru fiecare membru al comisiei rezultă din înmulțirea numărului total de absolvenți care participă la examenul de absolvire/ licență/ diplomă cu timpul afectat pentru fiecare absolvent ($1/3h = 20$ minute);
- b) orele prestate de personalul didactic care va participa în cadrul comisiilor de absolvire/ licență/diplomă vor fi retribuite conform legislației în vigoare și a hotărârilor Senatului. Pentru retribuirea în sistemul "plata cu ora" tariful se aplică pentru numărul de ore convenționale echivalente orelor fizice. Aceste tarife se calculează astfel:
  - 1/28 pentru ora echivalentă din postul de profesor universitar;
  - 1/36 pentru ora echivalentă din postul de conferențiar universitar;
  - 1/44 pentru ora echivalentă din postul de lector universitar (șef de lucrări), asistent universitar sau preparator universitar

c) plata coordonării lucrărilor de licență/disertație se va efectua în conformitate cu HBS nr. 44A din 18 octombrie 2007.

2. Personalul nedidactic care prestează activitate suplimentară participând la organizarea și desfășurarea examenului de absolvire/ licență/ diplomă/ disertație beneficiază de compensarea cu timp liber sau de plata orelor suplimentare, în condițiile legii și a Hotărârii Senatului.

3. După încheierea examenului de finalizare a studiilor, decanatele facultăților vor înainta la Rectoratul Universității "Situția activității prestate pentru organizarea și desfășurarea examenului de finalizare a studiilor", semnată de decan. La aceste situații se vor atașa "fișele de activitate zilnică" întocmite de fiecare participant la examenul de finalizare a studiilor. În "fișele de activitate zilnică" se vor specifica, în mod concret, activitățile prestate și numărul de ore aferent. Situațiile vor fi întocmite separat pentru personalul didactic și separat pentru personalul nedidactic.

VI. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

1. Prezenta metodologie se aplică pentru sesiunile iulie 2010/februarie 2011.
2. Orice alte informații privind organizarea și desfășurarea examenului de finalizare a studiilor (perioada de înscriere, perioada de susținere, programarea probelor etc.) pot fi solicitate la secretariatele facultăților organizatoare sau la Rectoratul Universității "Al.I. Cuza" Iași – Departamentul Programe Didactice.
3. Prezenta Metodologie privind organizarea și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior: examene de absolvire, licență, diplomă, disertație a fost aprobată în ședința Senatului Universității „Al. I. Cuza” din data de 27.05.2010

R E C T O R,

Prof.univ.dr. Vasile IȘAN